

hó 19-én, amikor a bemutatott hagyatékátadó végzések tanúsága szerint a panaszosnak a járadék követelésére vonatkozó joga keletkezett, a 3600 K évi járadék 30 q-nál sokkal több buza értékének felel meg, avval a buzaárral tehát, amelyet a panaszos a kiszabás alapjául szolgáló szerződés alapján kap, a járadék értéke nem emelkedett, hanem a pénz leromlása következtében csak mennyisége lett nagyobb.

Feltételesen illetékmentes kereskedelmi levél nem veszíti el illetékmentességét azáltal, hogy annak tartalma a perben a levél csatolása nélkül ismertettetik. (Közigazgatási Bíróság 4418/1923. P. szám.)

A feltételesen mentes kereskedelmi levél az által válik illetékkötelessé, hogy bíróság vagy hatóság előtt bizonyítás céljából felhasználatik. (Illetéki díjjegyzék 59. tétel 5. pont, 1914. évi XLIII. t. c. 86. §-a.)

Mínthogy a hivatalos lelet tartalma szerint a megilletkezett levél a panaszló részéről nem mutatott be s az a tény, hogy ő perbeli külön iratában annak tartalmát ismertette, nem egyenlő hatályu a levélnek bizonyítékul felhasználásával, az illeték nem jogos.

Irodalom.

Dr. Nyulászi János és Katona Lajos: A kereskedői mérleg valódisága A TEBE könyvtár 9. számakép megjelent az új felértékelési rendeletnek első magyarázata a könyvpiacra. Mintaszerű kommentár, amely az egyes kérdéseket nagy precizitással és kellő ökonomiával tárgyalja. Tartalmazza az elméleti szempontoknak exponálását is, a súlyt azonban a rendelet gyakorlati parafrázisára és az intézkedések keresztülvitelének praktikus bemutatására helyezi. Ehhez képest nem foglalkozik a mérlegvalódisági rendelet előzményeivel, az aranymérleg és felértékelés körül lefolyt vitákkal, valamint a külföldi joganyaggal, de a maga teljességében hozza a felértékelési kormányrendelet által érintett anyagot.

Különösen kiemelendők azok a fejtegetések, amelyek a valorizáció alá eső tartozásoknak felértékeléséről, az alaptőke rendezési tartalékalap gyakorlatiatlanságáról, az alaptőke rendezési tartalékalapnak és a saját tőke kiszámításának viszonylatáról, a külföldi részvénytársaságok és szövetkezetek magyarországi fiókjainak a felértékelés körüli feladatairól stb. stb. szólnak.

A kommentár második része a rendelet könyvelési vonatkozásai-val foglalkozik és végigvezet a felértékelésnek egész praktikumán kezdve az előkészítő munkálatokon egészen a felértékelésnek mérlegszerű keresztülviteléig.

A mű a maga egészében értékes lépés úgy a rendelet elméleti feldolgozásának, mint gyakorlati taglalásának útján.

Novák Sándor: A mérlegvalódiság helyreállítása. (Aranymérleg.) Ezen értekezés még a felértékelési rendelet megjelenése előtt azzal a céllal szerkesztetett meg, hogy az író gyakorlati tapasztalatait és külföldön tett tanulmányainak eredményét ismertesse és ezen uton a mérleg valódiságának felértékelés útján való helyreállítását propagálja.

Az értekezés történelmi visszapillantást ad a kereskedői mérlegnek a háboru előtti szerepére és a mérleg valódiságának a háboru utáni időkben való fokozatos leromlására. Rámutat mindazokra a kormányrendeletekre, amelyek a mérleg valódiságának lassu leromlását tulajdonképen előidéztek, a devizarendeletekre, a forgalmiadórendeletekre,

a társulatiadórendelkezésekre stb., stb. — Ismerteti a mérlegvalódiság helyreállításának három módját: az átértékelést, a felértékelést és az aranymérleg létesítését. A mű gerincét pedig a felértékelés problémáiról írott kitűnő fejezet képezi.

A mű bővebb ismertetésétől ehelyütt el kell tekintenünk, mert az tulajdonképpen mégis oly problémákkal foglalkozik, amelyek e lap keretein kívül esnek.

„*Wirtschaftliche Nachrichten*“ 22/a—23. számok. Olvasóinknak különös figyelmébe kívánjuk ajánlani a „*Wirtschaftliche Nachrichten*“ című wieni folyóiratnak legutolsó számát. A 22/a szám a csehszlovák köztársaság pénzügyi és gazdasági helyzetének szenteltetett és igen érdekes cikket tartalmaz Csehszlovákia jelenlegi pénzügyi és valutakérdéseiről, az állami pénzügyekről, az általános és különös kereseti adóról, a cseh általános adóreformról, az új cseh bankjegytörvényről, a cseh magánhitelviszonyokról, a hadikölcsönök jogi sorsáról, a csehszlovák bankok helyzetéről, az építési politikáról, a cseh kereskedelmi mérlegről és a szomszéd államokkal való árucserreforgalomról, a csehszlovák államnak a szovjet köztársasághoz való viszonyáról, a tarifapolitikáról, a cseh ipar adóterheiről, Csehország speciál iparairól stb. stb.

A 23-as szám a közép-európai államközi kereskedelmi viszonylatok új rendjének szenteltetett és az ezzel kapcsolatos kérdésekkel ankét-szerűen foglalkozik. A vonatkozó cikkek közül kiemelendő Matlekovits Sándornak értekezése Közép-európa nemzetközi viszonylatairól.

A PÉNZÜGYI JOG TARTALOMMUTATÓJA.

	Lap
<i>Dr. Kneppo Sándor</i> : Nemzetközi adóegyezmények	49
SZEMLE. Jogalkotás:	
Az indennitási törvényjavaslat adóügyi rendelkezései	53
A forgalmiadó általányozása	55
A cseh adóreform alapvonalai	57
Joggyakorlat:	
A legtöbb adót fizetők névjegyzékének egybeállításánál az általános keresetiadó állami adónak tekintendő és számításba veendő	58
A pénzügyigazgatóság hatásköre	58
A jövedelemadófelszámolási bizottság	59
A behozatal alkalmával fizetendő forgalmiadó	60
Az adózó meghallgatása nélkül forgalmiadó nem róható ki	61
Szabálytalanul lerótt forgalmiadóbélyeget nemlétezőnek kell tekinteni	61
Fényüzési forgalmiadóvisszatérítés	61
Ha a lerótt váltóilleték ügyleti illetéknek minősül	62
Az illetékkötelezettség alá vont életjáradéki szerződés	62
Feltételesen illetékmentes kereskedelmi levél	63
Irodalom:	
A kereskedői mérleg valódisága, írta <i>Dr. Nyulászi János és Dr. Katona Lajos</i>	63
A mérlegvalódiság helyreállítása, írta <i>Novák Sándor</i>	63
„ <i>Wirtschaftliche Nachrichten</i> “ 22/a—23. számok	63